

LETO XII
5
maj
1986
glasilo szdl
občine
logatec

Logaške NOVICE

ŽIVEL 1. MAJ

mednarodni praznik dela

Hočemo, znamo, zmoremo

1. maj ni le praznik delovnih ljudi. Je tudi dan, ko na skupnem srečanju počastimo spomin na vse tiste, ki so nam izborili svobodo, neodvisnost in možnost upravljanja z družbenimi sredstvi. To je dan, ko se z mislimi povrnemo v preteklo stoletje, v čas, ko se je slovenski delavec boril za pravico praznovanja delavskega praznika.

Na prvih prvomajskih shodih, leta 1890 v Ljubljani, Mariboru, Zagorju in drugod, so delavci z rdečim nageljnomo na prsih manifestirali svojo internacionalno solidarnost, borili so se za osemurni delavnik, za splošno volilno pravico, za tedenski oddih in druge osnovne pravice delavcev.

Oblast je shode kruto preganjala. Voditelje so zapirali in jih kaznovali. Pa vendar je prvi maj ostal delavski praznik. Niti spopadi z nasprotniki gibanja niti državne omejitve niso mogle ustaviti delavcev, ki so se borili za boljše delovne pogoje in odnose.

Ob praznovanju prvega maja je rasla tudi sindikalna organizacija. Pogosto je bila edina nosilka političnih akcij v delovnih organizacijah. Prišle so vojne. Razmere pri nas so se spremenile. Delavci so dobili pravico upravljanja s stroji, prvi maj so začeli praznovati svobodno.

Še vedno pa je v delu sindikalne organizacije veliko nerešenih vprašanj. Delavec še vedno ni nosilec družbene produkcije, čeprav smo zapisali, da mora biti edini, ki bo odločal o pogojih in rezultatih svojega dela. Prav zato imamo v času, ko nastajajo v družbi ekonomski in socialni problemi, še posebne naloge. Pred delavci so težke in odgovorne naloge na področju stabilizacije gospodarstva. Te naloge bomo uresničili le, če se bomo organizirali tako, da bomo boljše izkoristili vse razpoložljive dejavnike ekonomskega in družbenega razvoja.

V prvi vrsti se morata ponovno uveljaviti delo in ustvarjalnost. Odločno se moramo upreti silam, ki težijo k pridobivanju dohodka, ki ne temelji na delu in rezultatih dela, ter prilaščanju družbenega premoženja. Le na ta način bomo dosegli boljše rezultate dela in dali zanamcem širše možnosti za ustvarjalno delo.

Letošnje praznovanje 1. maja je gotovo nekaj posebnega. To je leto kongresov in sprejemajo se pomembne odločitve razvoja in napredka naše družbe. V resolucijah kongresov smo si postavili usmeritve, kako doseči cilje ekonomske stabilizacije. Naloga vseh delovnih ljudi pa je, da v naslednjem obdobju to uresničimo. Če resolucij ne bomo uresničevali v praksi, bodo ostale le mrtve črke na papirju. Mi vsi pa si želimo boljši jutri in sposobni smo ga narediti našim otrokom. Ustvarili ga bomo samo s trdim delom vsak na svojem delovnem mestu.

Letos se izteka tudi samoprисpevek. Vsi smo po svojih močeh prispevali za boljše skupne pogoje življenja in dela. Tako smo zgradili vrsto objektov družbenega pomena in smo nanje lahko ponosni. Vrsta nalog pa je še vedno nerešenih. Želimo jih uresničiti v naslednjem obdobju. Za to pa se moramo na referendumu odločiti, da bomo s samoprисpevkom nadaljevali.

Razmere se hitro spreminjajo. Nastajajo nove naloge, ki si jih delavci, z željo po boljšem jutri, nalagamo. V svoje vsakdanje delo moramo vključiti kongresno geslo: Hočemo, znamo, zmoremo! Le tako bomo lahko na koncu srednjeročnega obdobja lahko rekli: Hoteli smo, znali smo, zmogli smo.

S tem bomo izboljšali naš družbeni položaj, kar je naša dolžnost, posebej do tistih, ki bodo za nami prevzeli odgovorne delovne obveze.

Naj bo ta misel vsem delavcem najlepša čestitka ob prvem maju.

Rajko Rupnik, sekretar Obs ZSS

1. maja se srečamo v Gornjem Logatcu

Letošnji prvi maj bomo praznovali tako kot lani v Grajskem parku v Gornjem Logatcu.

Program praznovanja bomo začeli ob 14. uri popoldne s kulturnim programom in podelitvijo priznanj.

V nadaljevanju bodo organizirane zabavne igre.

Poskrbeli bomo tudi za zabavo in prijetno vzdušje na družabnem srečanju.

Vabimo vas, da se praznovanja udeležite v čim večjem številu. To je naš skupni praznik. Lep in prijeten bo, če ga boste praznovali s svojimi sodelavci, znanci, sokrajani!

NASVIDENJE 1. MAJA!

Odbor za pripravo praznovanja 1. maja

Na spomladansko setev smo dobro pripravljene

Konec marca se je sestel odbor za spremljanje setvenega plana. Na sestanku so člani ugotovili, da je bila jesenska setev kljub suši v jesenskih mesecih zadovoljivo opravljena. Ozimno pšenico so posejali na približno 80 ha površin. Posejali so kakovostno seme, ki so ga kmetje lahko kupili ali pa ga zamenjali za doma pridelano pšenico. Ocenili so, da se je pšenica pred zimo dovolj razrasla in da bo prezimitev zadovoljiva. Zaradi neugodnih vremenskih razmer v jeseni so kmetje preorali precej manj površin kot so načrtovali.

Na spomladansko setev sta obe kmetijski organizaciji dobro pripravljene. Semenska koroza je že v trgovinah, prav tako ječmen, oves in pšenica. Zagotovljenega je tudi že nekaj semenskega krompirja. Kmetijska zadruga Logatec kljub pravočasnemu naročilu ni dobila dovolj semen jare pšenice. Pogodbe za odkup pšenice niso sicer sklenjene za celotno obvezno količino, vendar v KZ Logatec ocenjujejo, da ob ugodni letini odkup ne bo problem. Na sestanku so povedali tudi, da

KGZ Žiri ne bo več izvajala akcije za odkup pšenice.

Kmetje jo bodo pridelovali le za domače potrebe. V obeh zadrugah je preskrba z umetnimi gnojili zagotovljena, količina in izbira sta zadovoljivi.

Člani odbora so spregovorili tudi o vključevanju slabo obdelanih zemljišč v intenzivno kmetijsko proizvodnjo. Zemljišča bomo še naprej izrabljali kot pašnike, tako za intenzivno čredinsko pašo, kot za urejanje skupnih pašnikov na slabših zemljiščih. Načrtujejo, da bi čredinsko pašo letos lahko nudili na okrog 8 kmetijah. V urejanju je 110 ha skupnih pašnikov, za kar so sredstva zagotovljena že iz leta 1985, v letu 1986 pa naj bi uredili en skupni pašnik na površini 20 ha. Planirajo tudi agromelioracije na področju Hotedršice. Pričela se bodo dela pod Sekirico in nadaljevala ob Rovtarici.

Na sestanku so povedali tudi to, da imajo z združenimi kmeti skoraj v celoti sklenjene proizvodne pogodbe za odkup mleka in mesa.

Mojca Šemrov

Tehnični pregledi traktorjev in enosnih traktorskih prikolic

Oddelek za notranje zadeve obvešča vse lastnike traktorjev, katerim **poteče veljavnost prometnega dovoljenja v mesecu maju 1986**, da bodo tehnični pregledi po naslednjem razporedu:

LOGATEC

5. maja 1986 – od 8.00 do 17.00 ure pri SLOVENIJA AVTO v Logatcu

ROVTE

6. maja 1986 – od 8.00 do 17.00 ure na dvorišču gostilne »Pri Rezkici« v Rovtah

LOGATEC

7. maja 1986 – od 8.00 do 12.00 ure pri SLOVENIJA AVTO v Logatcu

HOTEDRŠICA

7. maja 1986 – od 13.00 do 17.00 ure pred Kulturnim domom v Hotedršici

LAZE

8. maja 1986 – od 8.00 do 12.00 ure pred Zadržnim domom v Lazah.

Pri tehničnem pregledu bo navzoč predstavnik zavarovalnice, pri katerem boste plačali obvezno zavarovanje.

Tisti, ki imajo nove, še neregistrirane traktorje oz. prikolice, naj jih prav tako pripeljejo na tehnični pregled.

Zamudniki bodo morali opraviti tehnični pregled traktorja pri pooblaščenih delovnih organizacijah izven občine.

NAČELNIK ODDELKA:
Franc Korenč

Predavanja, izleti in še kaj

Med delo kmetijske pospeševalne službe štejemo tudi skrb za kmečke žene. Aktiv uspešno deluje že vrsto let. Glavne aktivnosti so programirane v zimskem času, ko ima kmečka žena več časa.

Naj omenim, da so aktivno priskočili z denarjem na pomoč TOK Gozdarstvo Logatec, Sklad za intervencije v kmetijstvu in porabo hrane pri SO Logatec in M KZ Logatec.

V zimskem času, ki se izteka smo organizirali tri predavanja: o porodništvu domačih živali, o revmi in o prehrani.

Predavanja so bila številčno dobro obiskana z izjemo zadnjega. Tako izkoriščam tudi ta članek, in vabim kmečke žene da se v bodoče še številčneje udeležujejo predavanj. Vem, da si kmečka žena težko najde prosti čas, vendar je prav, da si ga tudi kdaj vzame. Na predavanjih se žene srečajo, se pogovorijo med seboj pa tudi kaj koristnega slišijo.

Za 8. marec smo organizirali obisk predstave v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani. Predstavo je obiskalo 130 kmečkih žena. Nekaj so

prispevale same, za prevoz pa smo porabili zbrana sredstva. Nasmejane in vesele smo se po dve in pol urni komediji vračale proti domu.

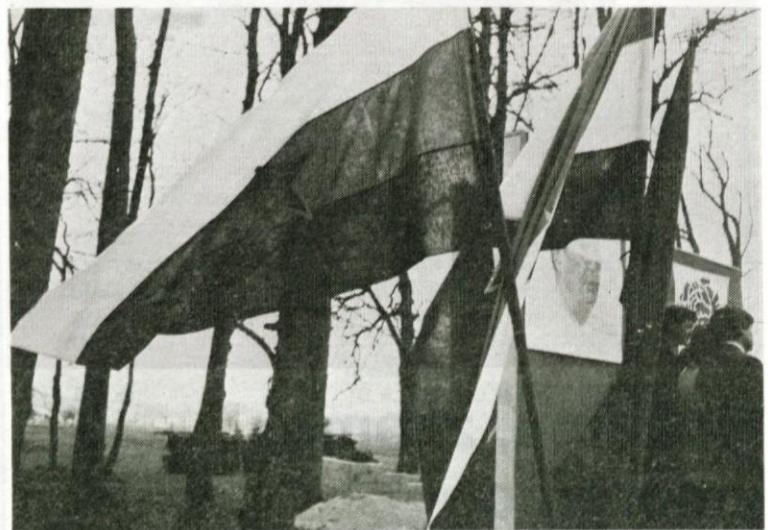
V mesecu maju nameravamo organizirati še izlet v Benetke, če bo zaradi nekoliko višje cene izleta, dovolj prijavljenih. Za tiste kmetice, ki se izključno ukvarjajo s kmetijstvom, bomo nekaj prispevali iz zbranih sredstev, ostale pa bodo plačale polno ceno.

Naj na koncu dodam, da smo pozimi imeli še dve splošni predavanji o pridelovanju pšenice in izkoriščanju travnatoga sveta. Temi sta bili izbrani po oceni pospeševalne službe.

Kmetje sejejo vse več pšenice, predvsem od kar je bil kupljen kombinaj, zato je prav da so seznanjeni s pravilnim pridelovanjem.

Tudi travnati svet je treba pravilno in čim bolj izkoristiti ter tako pridelati kakovostno domačo krmo. Krmla so postala predraga. Tudi umetna gnojila so vse dražja. Če pa jih pravilno uporabimo, pridelamo dosti več trave. Če je ta pravilno pospravljena, je tudi domača krma dobra.

Mojca Šemrov ing.

Dajmo kraju slavnostno podobo

Skupščina občine Logatec in družbenopolitične organizacije občine pozivajo vse občane, da ob praznovanju dneva OF in prazniku dela izobesijo zastave in dajo s tem kraju slavnostno podobo.

Pomečkanih, obledelih ali kako drugače poškodovanih zastav ne izobešajte, saj nam take niso v ponos.

Poskrbite tudi, da boste zastave pravilno izobesili in jih tudi pravočasno sneli. Očistite okolico hiš in stanovanjskih naselij.

Za vaše sodelovanje se vam zahvaljujemo!

SO in DPO
občine Logatec

Novo vodstvo skupščine

V ponedeljek, 14. aprila, so se v vseh slovenskih občinah na prvih sejah sestali delegati vseh treh zborov občinskih skupščin. S tem dnem se je začelo novo štiriletno delegatsko obdobje. Pred novimi delegati so prav gotovo izredno težavne naloge, ki jih narekujejo sedanje gospodarske in družbene razmere.

Njihovo delo bo izpostavljeno. Ocenjevali jih bomo, spremljali. Prav je tako. Prav je, da smo kritični. Vendar pa moramo tudi sodelovati z njimi. Brez našega sodelovanja bo njihovo delo zgolj formalno. Če pa bomo z njimi sodelovali, jih oboroževali z našimi mnenji, spodbudami, potem bo delo v delegatskih klopeh ustvarjalno, na dnevni redih pa bo življenje.

In kdo so naši novi izvoljeni funkcionarji?

Za predsednika skupščine je bil izvoljen tovariš **ANDREJ LOGAR**. Funkcijo bo opravljal profesionalno.

Izvoljena sta bila tudi dva podpredsednika skupščine, **SAMO OBLAK** in **MARTINA COMINO**.

Funkciji bosta opravljala neprofesionalno.

Za predsednika družbenopolitičnega zbora je bil izvoljen **MARKO KEK**, za podpredsednico pa **METKA RUPNIK**.

Zboru krajevnih skupnosti bo predsedoval tovariš **MIRO RUPNIK**. Za podpredsednika tega zbora pa je bil izvoljen tovariš **SLAVKO ŠINKOVEC**.

Za predsednika zbora združenega dela je bil izvoljen tovariš **MARJAN DEBEVC**, za podpredsednico pa tovarišica **KARMEN ČAMERNIK**.

Za novega predsednika izvršnega sveta občinske skupščine je bil izvoljen tovariš **LUDVIK MIHELIČ**. Funkcijo bo opravljal profesionalno. Kot mandatar je tovariš Ludvik Mihelič za člane IS predlagal tovariše, ki bodo odgovorni za posamezna področja:

– za podpredsednika izvršnega sveta in odgovornega za družbenoekonomske odnose in družbeno planiranje – **SLAVKO ŠIRCA**, dipl. oec., roj. 1953,

– za upravo SO – **EMIL ROKAVC**, gimnazijski maturant, roj. 1946,

– za splošno ljudsko obrambo – **NIKO GLAVATOVIČ**, pravnik, roj. 1949,

– za področje notranjih zadev – **JOŽE SELŠEK**, delavec organov za notranje zadeve, roj. 1947

– za skupno porabo – **ALOJZ SAJOVEC**, pravnik, roj. 1946,

– za krajevne skupnosti – **RUDI LIPOVEC**, upokojenec, 1926,

– za industrijski razvoj – **JANEZ STRAŽIŠAR**, mag. kemijske tehnologije, roj. 1950,

– za kmetijstvo in gozdarstvo – **JOŽE ČEH**, ing. kmetijstva, roj. 1950,

– za trgovino, turizem in gostinstvo – **TATJANA ŠTIRN**, upokojenka, roj. 1934,

– za drobno gospodarstvo – **VLADISLAV PUC**, obrtnik, roj. 1941,

– za področje stanovanjskega in komunalnega gospodarstva – **PA-**

VEL KRANJC, dipl. ing. lesarstva, roj. 1950,

– za prostorsko načrtovanje – **PAVLE MIHEVC**, geograf, roj. 1936.

Ob začetku novega delegatskega obdobja je prav, da povemo tudi kaj o tistih, ki so z vso požrtvovalnostjo opravljali funkcije v prejšnjem mandatnem obdobju. Zahvaliti se jim moramo za trud, vložene napore in aktivizem pri reševanju zapletenih razmer. Zahvaliti se jim moramo za vse pridobitve, ki jih ni malo. Mnogi od njih bodo še naprej ostali v delegatskih vrstah. S svojimi izkušnjami in napotki bodo pomagali mlajšim. Za to jim gre vsa zahvala.

O programih naj se odločijo krajan

Osnovna ugotovitev 20. seje skupnosti krajevnih skupnosti je bila, da je sredstev, ki se zberejo po stopnji 0,5 % iz dohodka od osnove bruto osebnih dohodkov odločno premalo, da bi zadostili vsem željam.

V letošnjem letu planirajo, da se bo tako nateklo 18.000.000,00 dinarjev. Potrebe krajevnih skupnosti pa so veliko večje. Zato je bilo na sestanku potrebno precej usklajevanja in dogovarjanja glede delitve. Razpravljalci so ugotavljali, da avtomatizem, ki deluje, ni pravilen. Sred-

stva bi namreč morali deliti po kriterijih. Predlagali so, da komite za družbenoekonomske odnose pri skupščini občine naredi predlog za delitev sredstev na podlagi števila delavcev, ki sredstva združujejo. Del sredstev pa bi se solidarnostno prelivalo v tiste krajevne skupnosti, ki glede na velikost zberejo premalo sredstev. Ob koncu razprave so se dogovorili, da se sredstva razdelijo krajevnim skupnostim tako, kot je načrtovano v programu za leto 1986, in sicer:

- krajevni skupnosti Naklo 8.000.000,00,
- krajevnima skupnostma Tabor in Laze po 1.000.000,00,
- krajevnima skupnostima Rovte in Hotedršica po 2.500.000,00,
- krajevni skupnosti Trate 500.000,00 dinarjev in krajevni skupnosti Vrh 2.230.000,00 dinarjev. Morebitne presežke se nameni krajevni skupnosti Naklo, krajevni skupnosti Tabor pa se nameni še 2.000.000,00 dinarjev iz sklada za opremljanje stavbnih zemljišč pri komunalni cestni skupnosti. Sredstva bodo v krajevnih skupnostih namenili za različne namene. Potrebe so različne in prav je, so menili na sestanku, da se o programih odločijo krajan sami.

Kaj mislimo o delu

Pred delavskim praznikom so o delu razmišljali Staša, Katjuša, Tanja, Tomi, Tanja, Jože, Sandi, Andrej in Jernej, vsi člani dopisniškega krožka 2. razreda OŠ »8 talcev«.

Rad imam delovne ljudi. Kadar mamica dela, ji tudi jaz pomagam.

Zelo rada delam, ker sem potem pohvaljena.

Kdor ne dela, naj ne tarna, da je lačen.

Tudi jaz moram delati. Kadar Tine dela, me mika, da bi mu pomagala.

Tudi jaz skoraj cel dan delam v šoli. Kaj ni tudi delo učenje?

Družim se s prijatelji, ki so delavni. Ne maram, da mamica dela, ati pa lenari.

Vesel sem, ker oči in mami delata. Kdor dela, zasluži denar.

Jaz pravim, da moraš delati že od majhnega.

Delo krepi zdravje.

Ne maram ljudi, ki gledajo druge, ko delajo.

Delavni ljudje so dobri ljudje. Delavne sošolce spoštujem.

Delo je korist za nas.

RAZPIS

Skupnost otroškega varstva občine Logatec bo tudi letos organizirala letovanje predšolskih otrok, starih od 5 do 7 let, in sicer od 18. do 28. septembra v Savudriji.

Starši bodo prispevali k ceni penziona, ki bo znašal za otroka 1.600 din dnevno, 40 % od stvarnega mesečnega dohodka na družinskega člana v minulemu letu, vendar ne več kot znaša polna cena penziona (16.000,- din).

Starši, katerih otroci niso vključeni v VVZ Kurirček, naj ob prijavi otroka za letovanje predložijo potrdila o osebnih dohodkih v letu 1985.

Glede na razpoložljiva finančna sredstva Skupnosti otroškega varstva Logatec, je število otrok, ki se bodo lahko udeležili letovanja v Savudriji, omejeno.

V primeru, da bo prijavljenih več kot 54 otrok, bodo imeli prednost:

- otroci iz socialno in gmotno ogroženih družin,
- otroci, ki se v preteklih letih niso udeležili letovanja,
- otroci, ki niso vključeni v VVZ.

O odhodu in prihodu otrok, zdravniškem pregledu otrok, garderobi in vseh ostalih podrobnostih se bomo s starši dogovorili na sestanku, ki bo organiziran v VVZ Kurirček v začetku septembra.

Prijave sprejema Skupnost otroškega varstva občine Logatec, Notranjska 14 I. nad., soba 8, **do vključno 16. maja 1986.**

Težav je veliko, možnosti za njihovo rešitev pa malo . . .

V soboto, 15. marca, smo se mladi iz logaške občine zbrali v osnovni šoli »8 talcev«, na problemski konferenci, ki jo je sklicala OK ZSMS Logatec. Osnovna tema te konference je nosila delovni naslov »Mladi in prosti čas«. Že iz tega je bilo mogoče sklepati, da bo v razpravi sodelovalo precej mladih, saj prav na področju dejavnosti v prostem času v Logatcu še ni vse tako urejeno, kot bi moralo biti. Poleg te teme je bila ena izmed točk dnevnega reda tudi izvolitev delegatov za 12. kongres ZSMS, obenem pa smo obravnavali še zaključni račun za leto 1985 in finančni načrt za letošnje leto.

Ker smo v temi »Mladi in prosti čas« strnili tri osnovna področja, za katerih mladi v naši občini delujejo, se nam je zdelo najbolj smotrno, da se razdelimo v tri skupine, ker smo tako lažje prišli do končnih sklepov za posamezna področja.

Skupina, v kateri smo razpravljali o vprašanih s področja kulture, je dala številne pobude, ki pa se jih ne da v vseh primerih rešiti na ravni občine. Ugotovili smo, da ima izmed enajstih kulturnih društev, ki v občini delujejo, večina težave s primernimi prostori za svojo dejavnost. Položaj je verjetno najbolj kritičen v KS Naklo in Rovte. Glede na število prebivalcev v občini se pri nas ukvarja s kulturo veliko število mladih in zato na tem področju spadamo v sam republiški vrh. Skrajni čas je, da se razmere uredijo, saj drugače naša društva ne bodo več mogla dvigati kakovosti svojega dela. Če pustimo ob strani prostore, v katerih društva opravljajo svoje dejavnosti, pa ne moremo mimo dejstva, da je potrebno za nastope v Narodnem domu ali za najem šolskih prostorov plačati skoraj toliko, kot znaša celoletna dotacija nekaterim društvom. Še večji problem pa predstavljajo avtobusni prevozi. To vprašanje bo verjetno res potrebno urediti na republiški ravni, saj se morajo zaradi dragih prevozov po svoje znajti skoraj vsa društva v Sloveniji. Zato je skupina, v kateri smo razpravljali o kulturi, sklenila, da mora to vprašanje priti prav do republiške konference SZDL, ali pa se bodo morala društva odpovedati nastopom izven svojega kraja. Minimalna cena avtobusnega prevoza namreč znaša skoraj pet starih milijonov, pa čeprav gre morda le za razdaljo petih ali desetih kilometrov. Tudi sicer bi morali financiranje kulturnih društev drugače urediti, saj dotacije zadostujejo komaj za opravljanje dejavnosti, za materialne stroške pa ne. Če prekinemo to večno tarnanje o pomanjkanju denarja za kulturo, je prav, da se spomnimo tudi mladih, ki končujejo osnovno šolo. Prav njim bi morali posvetiti v bodoče več pozornosti, še bolj bi morali razvijati mentorsko delo v šolah, saj se sicer ti mladi kasneje porazgubijo in na ta

način društva ne dobijo toliko novih moči, kot bi jih lahko.

Druga delovna skupina se je ukvarjala s področjem tehnične kulture. Tudi ta skupina je ugotovila, da bi se društva, ki delujejo na tem področju, morala bolj povezovati s šolami, v katerih pa imajo tudi precej težav, na področju tehničnega pouka. V tovrstnih društvih bi morali bolj skrbeti za izobraževanje, ki naj bi ga financirala izobraževalna skupnost. Tudi organizacije združenega dela bi morale nuditi večjo strokovno in materialno pomoč svojim bodočim kadrom. V naši občini sicer imamo strokovnjake, ki bi bili pripravljene poprijeti za delo, vendar se tuži tu zatakne pri denarju, saj je zanese njakov, na žalost, vse manj. Glede tega vprašanja je skupina, ki se je ukvarjala s področjem tehnične kulture, predlagala, da bi sprožili podobno razpravo tudi na višjih forumih (Gospodarska zbornica Slovenije, izvršni svet). Končna ugotovitev je bila, da je tehnična kultura v naši občini na zelo nizki ravni in da bo potrebno veliko naporov, da se stanje izboljša.

Tretja skupina je razpravljala o telesni kulturi. Zavrnila je predlog o ustanovitvi enotnega športnega društva, ker bi se na ta način sredstva delila ne glede na dosežene rezultate. Več perspektivnih športnikov bi morali pošiljati na različne tečaje in ti bi kasneje lahko vodili krožke. V logaški občini naj ne bi težili k vrhunskemu športu, saj en vrhunski športnik stane družbo tudi po več novih milijonov na leto, tega pa si v Logatcu ne moremo privoščiti. Tiste športnike, ki pokažejo dobre rezultate, bi morali preusmeriti v druge klube, kjer bi imeli boljše možnosti za delo. Kar zadeva materialne možnosti, je skupina ugotovila, da so prostori, namenjeni telesni kulturi, povečini zastareli, rekvizitov primanjkuje, logaški občini pa manjka tudi bazen, ki pa je sicer že v načrtu za naslednje obdobje. V manjših KS imajo težave predvsem s pomanjkanjem športnih igrišč, v vsej občini pa so težave z rekreativnimi dejavnostmi, saj so vse telovadnice že sedaj zasedene od jutra do večera.

Mladi v skupinah, v katerih so razpravljali o kulturi in telesni kulturi, so tudi ugotovili, da bi bilo potrebno za ti dve področji zaposliti dva človeka, ki bi odgovorno in strokovno vodila ti dve nadvse pomembni področji delovanja naših občanov v prostem času.

Za konec pa še tole: Na problemsko konferenco so bili vabljeni vsi predstavniki SIS in DPO, na čelu s predsednikoma izvršnega sveta in skupščine občine, vendar je bila udeležba porazna. Nekateri so se izgovarjali na volitve, vendar nihče ni mogel natančno povedati, kakšni so razlogi za odsotnost, pa tudi predhodno se niso opravičili. Vse to daje

mladim zelo slab zgled in majhno upanje, da se bodo razmere vendarle spremenile. Po vogalih pa bo še naprej slišati govorice, kakšna je logaška mladina. Ta pa je, kot je pokazala tudi ta problemska konferenca, pripravljena poprijeti za delo. Nena zadnje pa to dokazuje tudi veliko število vseh tistih, ki so vključeni v to ali ono društvo.

Sklepi, ki so bili sprejeti, izpričujejo želje in hotenja mladih, vendar se

znova postavlja vprašanje, če bodo za seboj potegnili tudi kaj pozitivnega, saj vemo, da o bistvenih stvareh še vedno padajo odločitve v dokaj zaprtih krogih. Upajmo, da bodo novoizvoljeni v prihodnosti pokazali več razumevanja in čuta dolžnosti do »baze«, v nasprotnem primeru pa takšne in podobne problemske konference sploh nimajo več pravega smisla . . .

Marko Škrli

Največ nalog je na področju gospodarstva

Na drugi seji občinskega komiteja ZKS so člani sprejeli predlog stališč, ki so se oblikovala na bogati razpravi na programsko-volilni seji. Na seji komiteja so sodelovali tudi delegati za slovenski kongres ZK, tovariš Andrej Vidovič, delegat za kongres ZKJ, in sekretar medobčinskega sveta ZKS.

Ker je bila razprava na programsko-volilni seji izredno pestra in je posegala na različna področja življenja in dela, je imela delovna skupina za pripravo stališč precej dela, da je uspela zbrati in uskladiti vse pripombe in predloge. Tudi na drugi seji so imeli razpravljalci še veliko pripomb, predvsem konkretnih.

Menili so, da so nekatera stališča premalo dorečena, da je v njih preveč splošnega in premalo življenjskega. Nekateri pa so govorili predvsem o uresničevanju teh stališč, saj se bo v življenje dalo prenesti le taka stališča, ki so realna.

Največ stališč je oblikovanih za družbenoekonomsko področje, kar je razumljivo, saj je to osnova za nadaljnji razvoj. Osnova za to je intenzivno uresničevanje programa gospodarske stabilizacije, pri čemer naj bi namenjali vso družbenopolitično podporo organizacijam zdru-

ženega dela, ki dosegajo pomembne rezultate gospodarjenja. Ob tem je eden od razpravljalcev izrazil svoje zadovoljstvo, saj smo, kot je rekel, enkrat nehali s tem, da bomo podpirali slabo gospodarjenje ali reševanje tistih, ki delajo na robu. Vzporedno s tem ter za hitrejši razvoj gospodarstva in družbenopolitične skupnosti v celoti pa morajo inovativna dejavnost, raziskovalne naloge in kvalitetnejše kadrovske štipendiranje postati osnovna naloga v razvojnih programih OZD.

Precej pripomb, predvsem pa vprašanj, se je dotaknilo stališča o uveljavljanju stimulativne delitve po delu in oblikovanju meril za doseganje večje kvalitete dela. Člani zveze komunistov bodo še naprej dajali vso družbeno podporo razvoju kmetijstva in gozdarstva, ki pa se morata tesneje dohodkovno povezati z industrijo. Na seji komiteja so sprejeli tudi stališča, ki jih je obravnavala skupina za družbenopolitični sistem in skupina za utrjevanje akcijske in kadrovske moči ZK.

Ker je program delovanja izredno širok, so sprejeli tudi operativni načrt dela in članom predsedstva dali konkretne zadolžitve za delo.

bn

Popravek

V februarski številki LN smo na strani 3 objavili pregled udeležbe delegatov na sejah zbora združenega dela v letu 1986. V tabeli je nepravilno prikazana udeležba delegatov Mercator Kmetijske zadruge Logatec. Prikazana je 60 % udeležba, pravilno pa je 90 % udeležba. Na to je delegat M-KZ Logatec opozoril tudi predlagatelja gradiva na seji skupščine.

Za napako se vljudno opravičujemo.

Uredništvo

Obvestilo o odvozu smeti

Delovna organizacija Gradnik, TOZD Komunala obvešča občane, da bodo zaradi praznika dela namesto v četrtek in petek smeti odvažali v PETEK IN SOBOTO po običajnem razporedu.

Glede na to prosijo vse občane, da vrečke s smetmi pripravijo za odvoz dan kasneje, kot navadno.

Ob dnevu OF

Skrito municijo sva izročila partizanom

Po končanem 5. razredu gimnazije v Ljubljani, sem se z bratom Bojanom v začetku meseca junija 1943. vrnil na svoj dom v Logatcu. Ker sva bila že v Ljubljani sprejeta v SKOJ, sva se v Logatcu takoj vključila v delo skojevske organizacije, katere sekretar je bil najin brat Jože (padel 1943. leta kot borec Logaškega bataljona).

Bilo je v začetku meseca julija, ko nama je mama rekla, da se njen brat Ciril Lenarčič (tapetnik, umrl po vojni), zanima če imava midva ali pa kdo od najinih prijateljev skrito kakšno municijo ali orožje. Takoj sva odšla k stric stricu in mu povedala, da smo Vido Bajec (Domžale), Franc Križaj – Gregorčkov (Logatec), moj brat Bojan in jaz ob kapitulaciji stare jugoslovanske vojske skrili v Lomu 6 zabojev municije 7,9 mm. Stric se je hotel o tem prepričati in nama je rekel, da bomo šli naslednji dan v Lom, da mu to pokaževa. Vido in Franc sta bila takrat internirana v Italijo.

V tistem obdobju NOB je bil stric Ciril član krajevnega odbora OF za Dol. Logatec.

Zgodaj zjutraj, takoj po policijski uri, smo se odpravili vsak s svojo sekuro na rami in z nahrbtnikom hrane v gozd. Čeprav sva bila z Bojanom v tistem delu Loma le takrat, ko smo skrili municijo, sva strica brez težav pripeljala na pravo mesto. Začela sva med razpokami velikih skal iskati naš »zaklad« in kmalu našla prvi zaboj. Izvlekla sva ga ven. Stric od začudenja kar ni mogel verjeti, da je pred njim zaboj municije s 1000 naboji. Poiskala in pokazala sva mu še 3 ali 4 zaboje. Vse zaboje smo potem položili nazaj med skalne razpoke in jih skrbno zamaskirali s skalami, mahom in vejami.

Na poti domov nas je dobila popoldanska nevihta, tako da smo morali vedriti pod košato bukvi. Predno smo prišli domov, naju je stric opozoril, da ne smeva nikomur povedati o pravem vzroku našega »izleta«. Rekel nama je, da naju bo že obvestil, kdaj bomo šli ponovno v Lom, da bi partizanom izročili municijo.

Z Bojanom sva nestrpno pričakovala ta dan. Zanimalo naju je, kakšno bo najino prvo srečanje s partizani. Po nekaj dnevih naju je stric Ciril obvestil, da bomo šli naslednji dan na Tolsti vrh. Tisto noč od velikega pričakovanja nisva zatisnila očesa.

Bilo je 26. julija, ko smo se zgodaj zjutraj odpravili v gozd. S seboj smo vzeli veliko hrane, vina in vode. Mama nama je dala za partizane nekaj paketov cigaret in soli. Na rami smo spet nosili vsak svojo sekuro. Med potjo proti Zelenici smo od vaščanov, ki smo jih srečali, zvedeli,

da je v Rimu prišlo do padca fašizma in da so Musollinija zaprli. Ta novica nas je napolnila z nepopisnim veseljem in vsi trije smo pospešili korak, da bi čimprej prišli v Tolsti vrh, na dogovorjeno mesto, in novico povedali partizanom.

Kar hitro smo prišli do »Suhe štirne«. Stric naju je odpeljal okoli 200 m nad njo, vendar je bilo partizansko taborišče zapuščeno. Partizani so se verjetno morali preseliti drugam. Tako smo se po vojaški cesti napotili proti »Mokri štirni«. Ko smo napravili okoli 300 m, smo zaslišali škripanje vozička in ženske glasove. Hitro smo se skrili desno nad cesto v eno od vrtač. Previdno smo čez rob vrtače skozi grmovje gledali, kdo bo prišel po cesti. Kmalu so se pojavile štiri ženske srednjih let z vozičkom. Nekaj so govorile med seboj in se prešerno smejale.

Ženski glasovi in škripanje kolesa je kmalu utihnilo. Ko pa smo hoteli zapustiti naše skrivališče, smo zaslišali korake, ki so prihajali iz iste smeri. Hitro smo se potuhnil nazaj v

svoje skrivališče in začeli oprezovati. Kmalu je po cesti prišel partizan. Oblečen je bil v civilni suknjič in italijanske vojaške hlače, na glavi pa je imel kapo triglavko, na kateri sta bili prišiti slovenska zastavica in velika rdeča zvezda. Ob pasu sta mu viseli dve ročni bombi. Bojan mi je šepnil: »Kako ponosno koraka po svobodnih slovenskih gozdovih«. Meni pa se je zdel kakor jelen, ki se zaveda, da je kralj naših gozdov.

Stric, ki ga je takoj spoznal, ga je poklical po imenu: »Janoš!« Partizan je hitro zaustavil korak in se z naperjeno puško obrnil k nam. Ko je zagledal strica, se je zasmejal in dejal: »Zdravo, Ciril. Ja kaj pa ti delaš tam gori?« Stric mu je povedal, da smo se skrili pred ženskami, ki so malo prej šle mimo. Stopili smo na cesto in stric naju je predstavil. S stisnjeno desno pestjo ob sencih in besedami: »Smrt fašizmu – svobodo narodu«, smo se pozdravili. Nekaj mogočnega je bilo v tem in z Bojanom sva kar žarela od sreče, saj je bil Janoš prvi partizan, ki sva ga videla. (Partizan Janoš je bil Tone Gradišnik, doma iz Borovnice, železničar, član KP od 1939. leta. Padel je 1944. leta.)

Janoš nas je odpeljal na mesto, kjer naj bi počakali na ostale partizane.

Ko smo sedeli na travi, je po cesti prišlo s počasnimi koraki pet partizanov. Oblečeni so bili v različne obleke, vsi pa so imeli na glavah kape triglavke, le eden je imel črno šubaro. Pozdravili smo se s partizanskim pozdravom, se rokovali in vsak od njih se je predstavil s svojim partizanskim imenom. Kasneje, ko sva kot kurirja večkrat prinesla pošto na Tolsti vrh, sva zvedela, da so to bili: Nace Voljč-Fric, (narodni heroj, padel 1944.), Jože Molek – Puntar (umrl po vojni), Adolf Malavašič – Zajc (živi na Vrhniki) in še en partizan, katerega imena in priimka se žal ne spominjam več.

S stricem so imeli daljši sestanek, na katerem jim je poročal o delu organizacije OF v Dol. Logatcu in podatke o italijanski vojski v Logatcu.

Midva sva ves čas sedela med njimi in z velikim zanimanjem opazovala partizane. Najbolj sva gledala partizana Malavašiča – Zajca, ki je bil oblečen v platneno italijansko bluzo in jahalne hlače, na glavi pa je imel triglavko napravljeno iz oficirske uniforme stare jugoslovanske vojske, na kateri je imel ob strani prišit majhen šop ščetin divjega prašiča.

Po končanem sestanku smo odšli Fric, Janoš, Puntar, stric Ciril, Bojan in jaz proti Lomu.

Po eni uri hoda smo prišli na mesto, kjer je bila skrita municija. Janoš nama je rekel: »Da vidimo, kaj imata vidva tukaj skrito«. Z Bojanom sva začela vleči iz skalnih razpok zaboje z municijo. Ni trajalo dolgo, ko sva našla pet zabojev, le šestega nisva in nisva mogla najti. Iskati sta nama pomagala tudi stric Ciril in Janoš, a vse zaman. Pogledali smo v veliko skalnih razpok, obrnili veliko skal, vendar šestega zaboja nismo mogli najti.

V nekaj lesenih zabojih je bila municija v pločevinastih škatlah, v dveh zabojih pa je bila zložena v platnenih pasovih. Janoš je preskusil naboje, vse je bilo še uporabno, čeprav je municija dve leti ležala skrita v skalnih razpokah. Vse zaboje smo skrili nazaj v skalne razpoke in jih zamaskirali, Janoš je pa na bližnji smreki odrezal malo lubja kot znak, kje je kakšen zaboj skrit.

Ko smo se poslovili od partizana Janoša, nisva vedela, da ga žal nikoli več ne bova videla. Žrtvoval je svoje mlado življenje za svobodo. Ko je zravnano odhajal proti Tolstemu vrhu, sva z Bojanom dolgo zrla za njim. Šele ko ga je skrili gozd, je stric Ciril, ki naju je opazoval, kako zamaknjeno gledava za odhajajočim partizanom, dejal: »Fanta, zdaj je pa čas da gremo tudi mi domov. Svojo nalogo smo opravili.«

Že več kod 40 let vstajajo nove zarje nad Tolstim vrhom. Spomin na najino prvo srečanje s partizani pa je še vedno svež, kakor da je bilo vse to včeraj.

Mitja Tollazzi

Naš gost Janez Kuhar

V goste smo povabili skladatelja Janeza Kuharja.

OGLAS

Cenjene stranke obveščam, da se je Frizerstvo s Tržaške 49 preselilo v nove prostore na Staro cesto 76.
Priporočam se!

V prvem delu so se nam predstavili učenci glasbene šole. Spoznali smo različne instrumente.

V telovadnico je vstopil umetnik Janez Kuhar. Pozdravili smo ga z njegovo pesmico Goslice. Uglasbil je veliko partizanskih pesmi. Povedal nam je, kako so nastajale njegove pesmi.

Deklica iz prvega razreda mu je izročila kozarček medu iz šolskega čebelnjaka. Obljubil nam je, da nas bo še obiskal. Naslednji dan smo se v šoli še pogovarjali o njem. Naučili smo se eno njegovih zadnjih pesmi Rak.

Tanja Kačar in Staša Mesec, 2. a OŠ »8 talcev«

100-letnica prvih raziskav Gradišnice

Letos mineva sto let od takrat, ko se je v Gradišnico spustil in jo tudi raziskal češki gozdarski inženir, jamski raziskovalec Viljem Putick. (sl. 1) Pri tem njegovem pomembnem uspehu velja še posebej omeniti pogumno skupino jamskih delavcev, srčnih mož, brez katerih ne bi bilo marsikaterega odkritja pred sto leti. Imena teh mož so pozabljena, le tu in tam se je katero še ohranilo, saj so tuji raziskovalci praviloma vsa odkritja v podzemlju pripisali sebi. Gradišnica je še dolgo po prvih raziskavah veljala za eno izmed najglobljih jam. Dandanes pa jo prekaša že cela vrsta drugih, globljih jam in brezen. Vendar je njen čar ostal. Ko se ji človek prvič približa, osupne nad njeno velikostjo in globino, ki izginja v meglici. Pa ne samo to – Gradišnica je še vedno edina odkrita zveza s podzemeljsko Ljubljano med sifoni v Najdeni jami na severnem robu Planinskega polja in izviri v Močilniku na Vrhniku.

Raziskovalec Viljem Putick je spomine na svojo uspešno akcijo opisal v Šumarskem listu, letnik 47, št. 10, Zagreb, 1923. Ob pomembni obletnici odkritja Gradišnice je prav, da se spomnimo na ta opis in ga ponovno objavimo.

Inženir Viljem Putick

Gradišnica ali Vražja jama pri Logatcu v Sloveniji

Radi načrta za melioracijo Planinske doline, Cerkniškega jezera. Loške in Postojnske doline je bilo v prvi vrsti potrebno, da se tehnično ugotovijo podzemeljski kraški vodotoki, ki gravitirajo do velikih izvirov Ljubljane blizu Vrhniku.

S tem velevažnim delom se je pričelo v Sloveniji že pred 37imi leti in sicer v Logatcu meseca junija 1886. Slučajno je bil s temi posebnimi študijami na slovenskem krasu poverjen poročevalec.

Od tega časa preteklo je dosti let in iz prvih poročil se je polagoma razširila mnogobrojna kraška literatura. Sedaj imamo poleg geološke teorije tudi različne znanstvene hipoteze, ki so več ali manj utemeljene na tehniških izkušnjah in dokazih. Kdor se za kraško naravo posebno zanima, ima danes bogato izbero knjig na razpolago, v katerih so opisani kraški pojavi.

Vzlic temu, da ima naš jugoslovanski kras svojo svetovno književnost, si usojam čitateljem »Šumarskega lista« naznaniti, da bodem od časa do časa, iz spominov svojih mladih šumarskih let, poročal o zanimivih kraških študijah, ki se lahko čitajo kot razvedrilo in služijo kot kažipot na krasu in pod krasom.

Evo »Gradišnice«! Približno 2 km z Dolenjega Logatca po »Stari cesti«, skozi Martinov hrib proti Lazam med ogradami, drži na južno stran gozdna pot strmo navzgor na Gradišji vrh. Kakor vsaka strma kraška pot, je tudi ta gozdna pot kamenitim stopnicam podobna in se ogiba po ovinkih skalnatim dolinam, tu na desno, tu na levo. Pot pelje vseskozi v severni senci prebiralnega gozda jelovine. Skoraj pol ure hoda se rabi od

»Stare ceste« na Gradišji vrh do okoliša Gradišnice. Čim bližje pa drži ta gozdna pot do Gradišnice, tega velikanskega prepada, tem manj se nahaja na poti in poleg nje debelejšega kamenja, ker so ga bili ljudje vsega že davno pometali v brezdno takoimenovane Vražje jame. Žal od daleč je sedaj treba takšno kamenje prinesiti, ki bi bilo zadosti veliko za akustično demonstracijo velike globočine tega prepada. Resnično je iz globočine tega brezdna slišati okoli Gradišnice prvi udarec in potem grozno ropotanje dol vrženega kamenja. Skoraj 20 sekund traja ropot, kakor o tem piše dr. Adolf Schmidl v svoji knjigi že pred 69imi leti. Vendar se teh 20 sekund ne sme vseh upoštevati za izračunanje globočine tega prepada. Za takšen račun je merodajen samo čas, ki traja od prostega padca do prvega udarca kamenja v globočini jame. Poznejše ropotanje, ki ga je sicer tudi dobro slišati iz brezdna, pa je od drobcev tega kamenja, ki padajo po nadaljnji strmini prepada navzdol.

Prvi udarec v brezdno vrženega kamenja se sliši po preteku 4 1/2 sekund; torej rabi kamen za prosti pad v jamo izvestni del tega števila sekund in ostali del teh sekund rabi pa zvok udarca iz globočine nazaj. Če rabi prosti pad x , in zvok za isto pot nazaj y sekund, potem je $x + y = 4.5$ sekund. Pot prostega pada je $p = 9.8x^2/2 = 4.9x^2$; ista pot zvoka nazaj je $p = 333 y$, oziroma je $p = 333(4.5 - x)$; torej je $4.9x^2 = 1498.5 - 333x$; nadalje je $x^2 + 67.96x = 305.816$ in $x = 4.236$ sekund, oziroma $p = 88$ m, kot globočina prvega dela brezdna. Globočina drugega dela tega brezd-

na se ne more na sličen način ugotoviti. Po ropotanju debelih drobcev kamenja pa kaže ta del prepada še nadalje več kot 100 m globočine. Vsakemu, ki je obiskal Gradišnico, ostane podoba tega grozovitega prepada v stalnem spominu. Več kot 35 do 40 m premera ima skoraj okrogli gornji rob Gradišnice. Poleg tega prepada stoječe debele jelke so zavarovane po naravi sami, ker se jih ne upa nikdo posekati. Marsikatera stebela posekanih jelk so zdrsnila v globočino tega prepada.

Skaloviti rob Gradišnice je tako razpokan, da je res prav nevarno na kraj skalovja stopiti radi pogleda v globočino. Edino ob jugozapadnem robu je prilika, v zaščiti leskovega grmovja pogledati na severno in vzhodno stenje, oziroma na skalovito dno tega prepada. Od tam je tudi mogoče, globočino prvega dela Gradišnice z direktnim merjenjem ugotoviti, in sicer s pomočjo na vrvi privezanega, dosti težkega kamena. Na ta način se je dognala globočina 85 m, ker se je ta kamen blizu dna na skalovju vsakikrat ustavil.

Prvi pogled v globočino Gradišnice napravi tudi na raziskovalca – z ozirom na razpokano stenje od roba navzdol do dna prepada, nadalje vsled široke in prav visoke votline pod severno steno, v kateri se nahajajo velike razpokline plastij apnen-

ca – niti, da je tukaj zelo nevarno raziskovati podobljške razreze in da je potrebno posredovati za nameravano delo v jami. Prej ko stej in bli v olini in obrednega stokovnjaka, da bi bil podobljške prilike ni nebrilke kolikor folkla preiskala in bodisa. Edina prilika je glede prvega poskusa za preiskovanje tega prepada se nahajajo v globlji in jami. »Vražja jama«

Die Grotten und Höhlen von Adelsberg, Lueg, Planina und Laas, Wien 1854, pag. 159.

Po kratkem popisu okoliša in oblike tega prepada omenjenja dr. A. Schmidl, da je dobil poročilo, da se nahaja v globočini voda in da se ob deževju sliši iz jame močno deroča podzemeljska reka. Z ozirom na to se je eden njegovih delavcev, rudar iz Idrije, na tanki in kratki vrvi dal spustiti 150 čevljev tj. ca. 50 m globoko v prepad, kjer se je pa ustavil vsled nezadostne dolžine vrvi na skalovju ob stenah, od koder je ugotovil, da se v globočini jame na sliči in ne vidi nikjer voda. O smrtni nevarnosti, v kateri se je nahajal ta rudar, ko so vlekli vrv nazaj po stenju, ni pripombe v tej knjigi. Brezdomno pa je, da si je ta jamski delavec neprevidno izbral kraj ob robu tega pre-

pada, kjer se je vrv v tesni razpoklini hudo poškodovala. – In o tej nevarnosti rudarja se je med ljudstvom v Logatcu pred našo ekspedicijo v Gradišnico mnogo govorilo. Radi tega mi je kazalo, vse naprave za tozadevno delo v jami temeljito preštudirati in prav solidno izvršiti. Samo ob sebi umevno je, da sem dotični svoj načrt za Gradišnico na licu mesta po večkratnem merjenju potrebne situacije izdelal.

Kakor v drugih grozovitih prepadih na Krasu so med ljudstvom starodavne pripovedke tudi glede Gradišnice razširjene. Tako na pr. se govori, da je pred več sto leti v gozdu poleg tega brezdna vsled večerne megle ponesrečilo mlado dekle, ki je gnalo v jarmu vprežene vole domov. Temni gozd in megla sta povzročila grozno nesrečo. Jarm valov in dekle so izginili na pogrešeni poti skozi goščavo v brezdnju. – Po dolgi dobi pa je, kakor pripovedujejo, leseni jarm in ruto dekleta prinesla voda ob izviru Ljubljanice pri Vrhniki zopet na dan.

Ta in slične pripovedke ljudstva, ozir. Schmidlove označbe Gradišnice so zahtevale strokovnega pojasnila in temvečjo previdnost za poverjeno mi preiskavo tega brezdna.

Glavni razlog za to preiskavo je bil znanstveno važen in sicer z ozirom na topografično in hidrološko situacijo Gradišnice, nahajajočo se med Planinsko dolino in Ljubljanskim barjem; posebno radi ugotovitve podzemeljskega vodotoka od ponorov Planinske reke Unec do izvirov reke Ljubljanice blizu Vrhnike. – In ako se bo tehnično ugotovilo, da se v tem prepadu res nahaja podzemeljska galerija, ozir. jamska soteska reke Unec, potem se morajo tudi ugotoviti podzemeljski horizont, situacija ter potrebni profili jamske reke.

V tem pogledu je podzemeljski vodotok Postojnske reke Pivke med Postojno in Planinsko dolino že popolnoma ugotovljen in nam predstavlja glede jamskih rek prav klasični primer kraških voda.

Seveda se mora za takšne tehnične ekspedicije nabaviti vse potrebno orodje, slično kakor nas spominja romantična pisava Julija Verne: »Potovanje do središča zemlje.« Vendar pa slučajno le za krajšo dobo in primerno manjšo globočino pod krasom.

(se nadaljuje)

M. T. – Jamarsko društvo

Večje aktivnosti TO Logatec v letu 1985 in načrti za leto 1986

Leto 1985 je bilo za teritorialno obrambo pomembno leto. Zaključeno je bilo srednjeročno obdobje 1981–1985, zato je bilo potrebno izdelati vrsto analiz o stanju in realizaciji razvojnih nalog v tem obdobju, da bi lahko ustrezno načrtovali razvoj in dejavnost TO v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Izvedena je bila reorganizacija enot TO, zaradi česar je bilo potrebno večino vojnih dokumentov spremeniti in na novo izdelati, enote pa na novo kadrovske in materialno popolniti.

Da bi preverili novo organiziranost in pripravljenost enot in štaba TO Logatec, je bila v letu 1985 od nadrejenega poveljstva TO načrtovana tudi preverka bojne pripravljenosti enot in štaba TO Logatec, vendar je bila zaradi obilice nalog v organizacijsko-tehničnem pogledu izvedene v začetku leta 1986.

Poleg organizacijsko-mobilizacijskih nalog in nalog razvoja TO, je normalno, po načrtu, potekalo tudi usposabljanje enot TO in OŠTO Logatec.

V pogledu zaledne zagotovitve TO smo z izgradnjo skladišča TO za posebna sredstva močno povečali bojno pripravljenost TO občine Logatec, saj odslej ne bomo več vezani na kraje izven občine.

Kot vsako leto doslej, smo tudi v letu 1985 sodelovali s svojimi ekipami na raznih športnih prireditvah, kjer so naši pripadniki dosegali lepe rezultate in s tem pripomogli k afirmaciji TO Logatec v občini, oz. pokrajini.

V sklepnih mislih lahko zapišemo, da je bila dejavnost TO Logatec v letu 1985 bogata njena realizacija pa bo pomembno vplivala na nadalj-

nji razvoj TO v naši občini.

Z letom 1986 se je začelo novo srednjeročno obdobje tudi za TO. Veliko nalog, ki so bile začete v letu 1985, nadaljujemo v tem letu.

Od pomembnejših nalog imamo v načrtu adaptacijo sedeža OŠTO in dograditev skladišča.

Zaradi reorganizacije TO in popolitve enot in štaba TO z velikim številom novih vojaških obveznikov, nas čakajo v tem letu in srednjeročnem obdobju zahtevne naloge glede usposabljanja enot in OŠTO Logatec.

Tako bodo letos vse enote imele vzgojne aktivnosti, nekatere tudi večkrat, pač glede na namembnost in vrsto enote.

Enota za PDD bo imela letos tako imenovano osnovno usposabljanje, ki bo trajalo več dni, ostale pa dopolnilno usposabljanje ob koncu tedna (v spomladanskem in jesenskem času).

Poleg usposabljanja enot in štaba TO Logatec bo za starešine štaba in enot organiziranih vrsta seminarjev in tečajev, za vojake-specialiste (vojake na posebnih vojaških dolžnostih) pa urjenja in posebno usposabljanje v obliki trenajev in vaj.

Poleg osnovnih nalog (naloge razvoja, usposabljanja, opremljanje TO) bomo v tem letu sodelovali pri aktivnostih, ki so povezane s pripravami za SLO in DSZ v občini (skupaj z ostalimi dejavniki SLO in DSZ), pri športnih aktivnostih (strelska in ostale dejavnosti), kakor tudi pri vseh ostalih dejavnostih v občini, kjer lahko naši pripadniki in TO kot celota uspešno sodeluje in prispeva k nadaljnjemu razvoju in podružljanju SLO in DSZ.

OŠTO LOGATEC

Ne zakopavajte svojih talentov

Natanko s temi besedami je pozdravila predsednica kulturne skupnosti občine Logatec Martina Comino logaške kulturnike, ki so se s predstavnikami družbenopolitične skupnosti sešli na letošnjem februarjskem sprejemu – to pot že drugič.

Kulturno navdušenstvo in navduševalstvo, ki je prerado potiskano na rob, kot je dejal predsednik OK SZDL Jakob Kokalj, je prav, da v vsakem trenutku izpoveduje pripadnost duhovnemu poslanstvu, ki je neizmerno. Nerazgledanost, plitki duh je kaj slab obet za želeni razsežni družbeni in gospodarski razvoj. Kulturnost dela izhaja lahko le iz kulturnega človeka... in še več takih lepih misli je bilo slišati tega večera. Hkrati pa so se oglašali pomisleki o potrebnosti neke knjižnice, oglašali so se klici k sistemskim rešitvam finansiranja kulture in temu podobna razmišljanja.

Pa vendar se moramo otresti teh in takih misli. Knjižnica: da ali ne? – Je sploh to vprašanje? In kakšna knjižnica? Sodobna vendar, za potrebe današnje in jutrišnje. Knjižnica = čitalnica je pomenila v naši narodnostni preteklosti **uveljavljanje in utrjevanje** slovenske biti.

Časi so se resda spremenili, marsikaj je tudi prešlo, slovenstvo obstalo, mi z njim. Brez knjige bi ne obstali. Torej? In potlej: potrebne so sistemske rešitve financiranja kulture. Kako? Saj imamo zakon o združenem delu že 10 let. Temelji za sistemske rešitve so jasni. Mar komu ne? Svobodna menjava dela vendar. Natanko tako. Vendar kdaj? To je ono.

Ampak naj pa petje, igranje, knjige... in na cesti: dober, dan, človek!? To bodi kultura, tista, ki se ne sprašuje, zakaj knjižnica in zakaj ravno denar za kulturno dejanje.

Maš

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše mame, stare mame in babice

IVANKE TRŠAR

se zahvalujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence, cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Zahvalujemo se vsem sosedom, ki so nam vsestransko pomagali in stali ob strani v težkih trenutkih.

Zahvalujemo se dr. Skvarči za pomoč med dolgotrajnim zdravljenjem. Zahvalujemo se organizaciji ZZB in tovarišici Juršičevi za lepe poslovilne besede in pevcem za zapete žalostinke.

Hvala tudi gospodu župniku za lep pogrebni obred. Žaluoja hčerka Marija z družino

Če morda ne veste, vam povemo...

... da je bila prva planinska organizacija na svetu Alpine Cluba ustanovljena v Angliji leta 1857.

... da so na naših tleh ustanovili prvo planinsko organizacijo leta 1874 v Zagrebu.

... da je bila prva planinska organizacija v Sloveniji ustanovljena 27. februarja 1893 v Ljubljani, in sicer na pobudo skupinice mladih slovenskih planincev, ki so se imenovali »piparji«. Ti so ob svojem rednem obiskovanju naših planinskih predelov opazili, da prodira nemška planinska organizacija čedalje bolj tudi v naše gorske predele in jim daje razna nemška imena ter odkupuje vrhove posameznih gora, da lahko na njih pobočjih ali vrhovih postavlja planinske kočje. Tako je imela ustanovitev SPD v začetku predvsem nacionalni značaj.

... da je bilo planinsko društvo v Logatcu ustanovljeno leta 1973.

... da je pričel izhajati »Planinski vestnik« leta 1895 kot glasilo slovenske planinske organizacije SPD. Planinski vestnik izhaja še danes v znatno obsežnejši obliki ter velja za najcenejšo, po letih izhajanja pa za najstarejšo slovensko revijo,

... da je bila zgrajena leta 1898 na Mrzlici ena izmed prvih slovenskih planinskih koč v Sloveniji – »Hausenbichlerjeva« kočja na Mrzlici (1119 m).

V spomin

Bojan Ožbolt – ali Branko, kakor smo ga klicali, – ni imel s cveticami posejane mladosti. Zelo mlad je ostal brez očeta ter je skupaj s sestro Danico in materjo doživljal pomanjkanje. Že kot mladinec – naraščajnik je našel svojo pravo pot ter aktivno sodeloval pri logaškem Sokolu. Čeprav sorazmerno mlad, se je izučil za elektromehanika. Takoj po okupaciji se je opredelil za OF, torej za pravično stran in za boj proti okupatorju in domačim izdajalcem. Vse do 1943. leta je prispeval v narodnoosvobodilnem boju po svojih sposobnostih in možnostih. Deloval je v Logatcu skupaj s drugimi mladinci v številnih akcijah zbiranja materiala in opreme za partizanski boj. Odločno pa je bil 1943. leta v vrstah Logaškega bataljona, v bojih pri Godoviču, Črnem vrhu in pozneje v okviru Prešernove brigade v težki in krvavi borbi na Pokljuki. Ta boj je pustil in njem trajne in težke spomine na številne padle soborce.

Po vojni ga najdemo v vojaškem odredu STT, vendar je kmalu našel svojo delovno pot v elektrogospodarstvu.

V povojnem obdobju Bojan ni mogel pozabiti na svoj rojstni kraj Logatec. Vedno se je vračal, ohranjal je stike s starimi prijatelji in znanci. Tako se je tudi aktivno vključil v delovanje skupnosti borcev Logaškega bataljona. Načrtoval je delo skupnosti kot sekretar in bil soorganizator vseh prireditvev in proslav. Našel je pot povezovanja z organi občinske skupščine v Logatcu in odborom ZZB NOV. Sodeloval je pri sestavljanju kronike Logaškega bataljona. Našel je čas, da se je pogovarjal o gospodarski problematiki svojega kraja. Bil je

res nepopustljiv v delu, saj ga najdemo kot aktivnega občana tudi na področju turizma, Avto-moto zveze, v krajevni skupnosti v Novi Gorici. Res, deloval je odgovorno, kot komunist.

Iz naših vrst je nepričakovano odšel človek, ki je živel za to našo družbeno skupnost, za domovino. Vedno in ob vsakem času je stal na braniku svobode in domovine in ni popuščal. Kot pratizan – borec in kot občan je dobil za svoje delo številna odlikovanja in priznanja. Častno je nosil čin rezervnega majorja Jugoslovanske ljudske armade.

Tvoji sovaščani in soborci nismo pričakovali tako nenadnega odhoda. Pričakovali smo ozdravitve in vrnitev med nas.

Živel je za rodni kraj, čeprav ni živel v njem. Tako rad ga je obiskoval in obujal spomine na svojo in našo mladost. Ni pozabljal na lepote preživele mladosti in tega, kako hitro smo dozoreli. Kar prehitro, saj prave mladosti nismo niti imeli. Vihra vojne je prehitela mladostna leta.

Poslovlili smo se od tovariša Bojana, toda vedno se ga bomo spominjali. In ko boste prihajali na njegov grob, obudite spomin nanj kot na prijatelja, soborca, ki je prezgodaj odšel iz naših vrst. Spomnite se, da tu počiva eden od tistih dvestotih borcev Logaškega bataljona, ki so svojo obveznost do domovine častno izpolnili.

Milodar Vilar

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža in očeta

JOŽETA LUKANČIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali. Posebej se zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom, družini Nagode, Štefanu Molku, osebju zdravstvenega doma, govornikom za poslovilne besede, pihalnemu orkestru, gasilskemu društvu in gospodu župniku za opravljeni obred.

Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

Pobuda za sodelovanje

Ko smo zvedeli tragično novico o smrti našega dragega prijatelja in soborca Bojana Ožbolta, se je sestel poseben odbor, da bi uredil vse potrebno, da bi se čim več njegovih logaških prijateljev, soborcev in občanov udeležilo pogreba.

V Solkan, kjer smo se poslovili od Bojana Ožbolta, je odpeljal poln avtobus. Iz poslovilnih govorov smo šele videli, kaj vse je bil naš Bojan. Opravljal je vrsto pomembnih in odgovornih funkcij v različnih organizacijah. Med občani Nove Gorice je bil cenjen in spoštovan prav zaradi svojega dela in odnosa do ljudi. Kot toplega in prijetnega človeka se ga bodo spominjali vsi, ki so delali in živeli z njim.

Po pogrebu so nas v prostorih Elektro Nova Gorica sprejeli predstavniki te delovne organizacije in predstavniki družbenopolitične

skupnosti. Bili smo prijetno presenečeni nad gostoljubnostjo in prijaznostjo naših gostiteljev. Ob tej priložnosti smo navezali tudi stike z željo, da bi se vezi med obema krajevma okrepile. Rezultat tega pogovora je predlog, ki so ga posredovali predstavniki Skupnosti krajevnih skupnosti Nova Gorica. Predlagajo, da stkane vezi razvijamo in poglobljamo. Ena od konkretnih akcij naj bi bila sodelovanje logaškega in novogoriškega pihalnega orkestra, saj je pokojni Bojan Ožbolt veliko pripomogel k oživitvi dela pihalnega orkestra v Novi Gorici. Predlagajo tudi, da bi sodelovali tudi obe društvi upokojencev. O trajnem obeleževanju spomina na pokojnega tovariša Bojana se bosta dogovorili obe borčevski organizaciji.

Nosilec nalog teh dogovorov bo občinski odbor ZZB občine Logatec.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽETA LOGARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali.

Posebno hvala dr. Jožetu Skvarči in dr. Zoranu Vodopivcu, gasilskemu društvu, tov. Mlinarju za poslovilne besede ter gospodu župniku za opravljeni obred.

Hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

IVANE KRIŽAJ

Šuštarčkove mame iz Rovt 10

se najlepše zahvaljujemo dr. Jožetu Skvarči za vso skrb, predstavnici krajevne skupnosti za lepe poslovilne besede in gospodu župniku za poslovilni obred.

Še posebej lepo pa se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani, ji darovali lepo cvetje in jo spremili na zadnji poti. Hvala vsem prijateljem, znancem, sosedom in sorodnikom za izrečeno sožalje.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage mame in žene

METKE KUS

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje in izrekli sožalje. Hvala krajevni skupnosti skupnosti Tabor, socialnemu skrbstvu in g. župniku za lepo opravljeni slovo. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

Jubileju ob rob . . .

V letošnjem letu praznuje Moški pevski zbor Dolenji Logatec svojo 75. letnico delovanja. O tej pomembni obletnici in uspehih zbora nas je v prejšnji številki Logaških novic seznanil Janez Gostiša. Prav ob tem pa velja spomniti tudi na pevsko tradicijo, ki je bila v Logatcu nadvse pomembna in bogata. Dokaz za to je knjiga Popis slavnosti v Logaškem okraju 1888. leta, v čast štiridesetletnice vladanja cesarja Franca Jožefa I., ki jo je uredil Vojteh Ribnikar – nadučitelj v Dol. Logatcu in predsednik »Društva učiteljev in šolskih prijateljev Logaškega šolskega okraja«. Knjiga je izšla leta 1888 v Logatcu.

Pa se malce sprehodimo po tej nadvse zanimivi knjigi. Na strani devet je program slovesnosti: I. točka – slovesna maša ob 9. uri dopoldne v Gor. Logatcu, II. – predstavitev društva okrajnemu glavarju, III. – slavnosti v Gor. Logatcu, IV. – slavnosti v Dol. Logatcu, V. – banket na slavnostnem prostoru; VI. – ljudska veselica, sestavljena iz slavnostnega govora, **petja** in loterije, VII. – baklada in **serenada**, VIII. – prosta zabava. V programu lahko opazimo, da je omenjeno petje. Na strani 15. pa je zanimivo pismo odbora učiteljskega društva vsem učiteljem in pevcem (cit.):

»Dragi mi kolega! Znano Ti je vže gotovo, da se dne 22. julija tega leta napravi v Logatcu velika, za celi politični okraj Logaški oficijalna slavnost v proslavljanje štiridesetletnice vladanja našega premilostljivega cesarja. Nagibala me ni le slavnost sama obljubiti izvrševalnemu slavnostnemu odboru v prospeh svečanosti podporo, silil me je namen našega društva, katerega glede šolskih vrtov in šolarskih knjižnic uresničiti je tudi namen slavnosti, prevzeti v imenu društva točko vzporeda »petja«, in sicer pri ljudski veselici popoldne in pri serenadi zvečer pred stanovanjem gospoda cesarskega kraljevega okrajnega glavarja. Ker se bodo le priproste, lahke, narodne pesmi prepevale, in vem, da je v Tvojem Obližji mnogo pevcev, zlasti pevk, ne samo onih, katere v cerkvi pojo, zato Te prosim povprašaj oziroma nabiraj v Tvojem kraju vse moči, katere bi zamogle sodelovati pri onej slavnosti, da tako naše društvo z mogočnimi mešanimi ali moškimi zbori pokaže navdušenost za preimenitno svečanost. Poročaj mi zanesljivo do 17. maja t.l. kar bo deš v tej zadevi dosegel, da potem izvrševalnemu odboru poročam. Natančni program petja s sekiricami (notami) vred dopošljem Ti precej. Pevke naj bi došle v narodnej noši – s pečo, pevci v navadnej obleki. Glavna skušnja bode dne 22. julija t.l. popoldne ob 3. uri.

V Dol. Logatcu, dne 7. maja 1888. V. Ribnikar.«

Pevci so nato sodelovali v programu ljudske veselice, ki so jo sestavljali: a) Cesarska pesem, b) slavnostni govor državnega poslanca dr. Ferjančiča, c) kitica narodnih pesmi, d) Najprej (pesem) e) loterija. Prepevali so naslednje pesmi: Cesarsko pesem enoglasno v spremljavi godbe, kitico – narodnih pesmi, ki jo je sestavil A. Foerster, – pel je mešani zbor, pesem Davorina Jenka – Najprej, – pel je mešani zbor ob spremljavi godbe in pa Serenado. Ta je bila sestavljena iz Cesarske pesmi (pel je mešani zbor ob spremljavi godbe), Domovine (dr. B. Ipavca, pel je moški zbor) in pa pesem »Oblaček« skladatelja I. Kocijančiča, ki jo je tudi pel moški zbor. Pevovodja je bil Vojteh Ribnikar. V nadaljevanju nasledimo podatek, da je nastopilo 80 pevk v narodni noši in čez 80 pevcev. Pesem »Najprej« je tako ganila poslušalce, da so jo morali pevci večkrat ponavljati. Zanimiv je tudi tale citat: »Na to prikaže se gospod dr. Karol Russ, cesarsko kraljevi okrajni glavar Logaški, v srednjem oknu grada in v krepkem govoru orisava slavnost nazdravlja slednjič presvetlemu cesarju, narodu slovenskemu in mili domovini. »Bodi zdrava domovina« od dr. B. Ipavca – bila je odmev temu krasnemu govoru. Prelepo je bilo slišati krasni tenor gospoda J. Medena in zvonki bariton gospoda dr. A. Ferjančiča, ko sta navdušeno prepevala prelepo pesem« (str. 50) 23. julija pa so se udeleženci slovesnosti odpeljali skozi Grčarevec v Planino in obiskali Planinsko

jamo. V eni od velikih dvoran te jame (dvorana Chorinski – kot so jo imenovali) so pevci zapeli Hajdrihovo pesem »Od Urala do Triglava« in Nedvedovo pesem »Domovina«.

Namen tega zapisa je bil predvsem ta, da opozorimo, da je v Logatcu pevška tradicija že od nekdaj močno prisotna. Žal so podatki o organiziranem prepevanju od leta

1888 naprej zaenkrat še preveč skopi in neraziskani. Pri tem pa ni rečeno, da organiziranega petja pred letom 1912 ni bilo. Zato bo potrebno raziskati vse možne vire, ki so na razpolago, in šele takrat bomo lahko gornje preišljevanje, da sežejo korenine organiziranega petja že v leto 1888, potrdili ali pa zanikali. Milan Trobič

Ljudsko glasbilo oprekelj

Oprekelj je trapezaste oblike, diatoničen instrument iz javorjevega lesa. Levi mostiček deli strune v razmerju 2:3, kar daje interval kvinte. Melodijo lahko tako godec prenese na subdominanto osnovnega tonovskega načina, kar ustreza značilnostim ljudskega muziciranja. Vsak mostiček ima devet okroglih odprtih, skozi katere so križem speljane strune. Pod strunami, uglašeni na ton h' in c', sta dva premakljiva mostička, oziroma ključa za poltonsko zvišanje. Po starem so ga nosili oprtanega preko ramen z usnjenim jermenom. Glasbilo je imelo tudi leseno nožico, oporo za pas, ki je držala glasbilo odmaknjeno od telesa, da je bilo moč nanj igrati. Oprekelj se igra z dvema paličicama, ki sta na koncu rahlo ukrivljeni in obloženi s klobučevino ali poviti z vato ter oviti z nitjo.

Prvi oprekelj se je pojavil v 15. stoletju, okoli leta 1460–70. Oprekelj, ki ga je imel **Leopold Pivk iz Hotedršice in ki ga ima sedaj njegova hči Marica Kavčič**, je bil pri naši hiši več kot 200 let, saj so nanj

godli že njegov ded in praded. Ker pa so oprekelj dobili že prej, od neke druge družine, je oprekelj star že okoli 250 let in izvira iz 18. stoletja. Romal je najmanj skozi pet rodov. Nanj so igrali Janez Pivk, Tine Pivk, Leopold Pivk, sedaj pa nanj igra Marica Kavčič.

Oprekelj so uporabljali kot glasbilo za igranje na raznih veselicah, ob koledovanju, na ljudskih prireditvah, na svatbah, na plesnih in ob drugih veselih priložnostih. Z njim so igrali tudi na predpustnem in pustnem veseljačenju.

Pogovor z Marico Kavčič, 23. marca v Hotedršici.

Skozi koliko rok je romal oprekelj?

– Sedaj igram nanj jaz, dobila pa sem ga od očeta. Nanj sta igrala že Tine in Janez Pivk.

Kako ste se naučili igrati?

– Na oprekelj sem se naučila igrati sama. Poslušala sem tudi posnetke igranja mojega očeta.

Kje ste dobili idejo, da bi igrali?

– Idejo sem dobila po očetovi smrti, zaradi veselja do glasbe, instrumenta ter njegovega glasu.

Ali ob igranju instrumenta tudi po-jete?

– Jaz ne pojem. Zraven instrumenta, ki ga ima Mira Terlep, pa se poje. Ta instrument je novejše izdelave.

Kdo je prvi igral na ta instrument?

– To se ne ve natančno. Prvi godec, ki je igral na ta instrument, je živel okoli leta 1730.

Od kdaj ga imate vi?

– Jaz ga imam od leta 1979.

Kako se igra nanj?

– Na instrument se igra z dvema paličicama, ki sta oviti z vato in nitjo. Z njima udarjaš po strunah oprekelja.

So poslušalci navdušeni nad zvokom oprekelja?

– Poslušalci zelo radi poslušajo oprekelj. Povem pa, da mlade to ne zanima preveč.

Je res, da ste nastopili v nekem filmu?

– Res je, da so me povabili, vendar sem jih prosila, če bi lahko našli zamenjavo, ker sem imela težave z zdravljenjem.

Ali se kdo od mladih v vaši družini navdušuje za ta instrument?

– Do sedaj se mladi niso zanimali za igranje na oprekelj, čeprav igrajo druge instrumente in se zanimajo za glasbo.

Leopold Pivk z oprekeljem

Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja Logaškega.

Boštjan Rupnik, 8. b
OŠ Edvarda Kardelja

vabimo vas

Filmski spored za maj

- 2.-4. ameriški vojni SKOZI PLAMEN NIKARAGVE, režija R. Spottiswood, gl. vl. N. Nolte, G. Hackman.
Trije vojni dopisniki se znajdejo v vroči Nikaragvi. Film pošteno pripoveduje o odnosu ZDA do te srednje-ameriške države z vsemi tegobami današnjega sveta.
- 3.-4. jugoslovanska komedija Z MOŠKIMI NI LAHKO, r. M. Vukobratović, gl. vl. M. Dravić, L. Samardžić, Bata Živojinović.
Težave ima pravzaprav mati s tremi najstnicami, poleg tega pa še s svojim ločenim možem. Imenitna beograjska igralska zasedba.
6. ameriški pustolovski ŠAMPION NEŽNEGA SRCA, r. R. Fleischer, gl. vl. D. Quaid.
Zabavna zgodba neuspešnega pevca country glasbe, ki se poskusi še kot boksar. Brez lepih deklet, kajpak, ne gre.
- 9.-11. ameriški pustolovski LOV ZA ZELENIAM DIAMANTOM, r. R. Zemeckis, gl. vl. K. Turner, M. Douglas.
Prava pustolovska zgodba o iskanju zaklada danes. Film v stilu Spielbergovih pustolovčin z novim odkritjem Kathleen Turner.
- 10.-11. ameriška komedija HOKUS POKUS, r. S. Poitier, gl. vl. G. Wilder, G. Radner, R. Widmark.
Igralec Sidney Poitier je posnel že svoj šesti film in pokazal, da ima smisel za komedijo. Gene Wilder igra nepomembneža, ki se zaplete v mrežo mednarodnega kriminala.
13. ameriška komedija OSAMLJENI OČKA, r. A. Hiller, gl. vl. A. Pacino, D. Cannon, T. Weld.
Al Pacino je zapuščen očka štirih hčera, tri mu je pustila kar žena iz prvega zakona. Film na duhovit način prikazuje dilemo med poklicnimi ambicijami in očetovskimi dolžnostmi.
- 16.-18. italijanski pustolovski ŠTIRI PESTI PROTI RIU, r. E. B. Clucher, gl. vl. B. Spencer, T. Hill.
Zabavna pretepača tokrat kot dvojčka pomagata prijateljema v Braziliji. Za tiste, ki imajo radi pretepaški par, bo film novo doživetje s starimi triki.
- 17.-18. ameriška drama ŽIVLJENJA SO NA NITKI, r. T. Hackford, gl. vl. J. Bridges, J. Woods, R. Widmark.
Režiser OFICIRJA IN GENTLEMANA se je spet lotil problemov visoke družbe z njeno nemoralno in denarjem. Bivši nogometaš pomaga iskati izginulo dekle in se spoprime z mračnimi silami denarja in podkupovanj.
20. italijanski ljubezenski EROTIČNI TIP, r. C. de Molinisi, gl. vl. L. Carati, M. Carven.
Carlo je fant, ki »služi« kot stimulans impotentnim zakonskim možem. Nenavadna služba vodi fante v težke položaje, iz njih se ni mogoče kar tako izmazati.
- 23.-25. ameriški pustolovski ŽELO 2., r. J. P. Kagan, gl. vl. J. Gleason, K. Malden, O. Reed.
Prvi del ŽELA sta proslavila Robert Redford in Paul Newman v drugem delu pa blesti Jackie Gleason, ki se ga spominjamo iz filmov o Smokeyu in banditu. Svet komičnega kriminala, bi lahko imenovali ozadje dogajanja.
- 24.-25. slovenska drama DEDIŠČINA, r. M. Klopčič, gl. vl. M. Zupančič, B. Oman, P. Bibič, R. Polič.
Film je nekakšna družinska kronika treh generacij, v katerem je prikazano slovenstvo v dvigu in padcu zgodovine.
27. italijanski western ŽENA APAČ, r. G. McRoots, gl. vl. A. Cliver, Y. Kewa.
Spet po dolgem času špageti-western, kjer je v glavni vlogi Indijanka.
- 30.-1. ameriška komedija NEVAREN POSEL, r. P. Brickman, gl. vl. T. Cruise, R. de Mornay.
Joel je vzoren sin. Vendar se skuša rešiti iz denarnih težav z zvodništvom. Imenitna igra mladega Toma Cruisea, ki je prejel za svojo vlogo celo zlati globus.
- 31.-1. ameriški grozljivka PRIKAZEN, r. J. Carpenter, gl. vl. K. Russel, A. W. Brimley.
Spet Carpenterjeva grozljivka o prikazni iz antarktičnega ledu, ki se seli v ljudi, uniči pa jo lahko le ogenj. Carpenter je res imeniten ustvarjalec grozljivega vzdušja s sredstvi, ki jih je težko opredeliti.

KULTURNA KRONIKA

PREMIERA NA VRHU NAD ROVTAMI. – Gledališka skupina Vrh nad Rovtami je bila med najbolj prizadevnimi v letošnji sezoni. Prva je pripravila premiero. Predstavili so se z Jurčičevim Domnom v režiji Francija Jereba. Predstava je dokaj zahtevna, saj v njej sodeluje več kot 40 igralcev in članov tehničnega osebja. Premierna predstava je bila zelo uspešna, velike uspehe pa je imela skupina tudi na vseh gostovanjih. Domen je ena boljših predstav, ki jih je pripravila skupina z Vrha. Da so jo tako uspešno predstavili, je bilo potrebno veliko volje in discipline. Tega pa igralcem ne manjka.

Najlepša nagrada za njihov trud so prepolne dvorane na gostovanjih. Z Domnom je dramska skupina gostovala v Šentjoštu, Žireh, Hotedršici, Gornjem Logatcu, Rovtah in na Tratah.

ČAR

PEVSKI VEČER V LAZAH. – Čeprav je minilo že precej časa, je prav, da zabeležimo v kulturni kroniki tudi pevske večer, ki sta ga v dvorani v Lazah pripravila Moški zbor Dolenji Logatec in Mešani pevske zbor Društva mladih glasbenikov. Kljub močnemu sneženju nas je pričakala polna dvorana poslušalcev, ki so zvesto sledili vsaki skladbi, saj v Lazah nimajo pevskega zbora in je ta večer pomenil spremembo v kulturnem dogajanju tega kraja. Zadovoljni smo bili tudi pevci, čeprav smo imeli velike težave, da smo v tako slabem vremenu prišli do Laz.

BOGATA DEJAVNOST DRUŠTEV. – Tale čas je kulturni koledar v naši občini res bogat. Mnogih dogodkov v naši kulturni kroniki sploh nismo zabeležili, zato jih podajamo samo telegrafsko.

V počasitev 8. marca je bilo veliko prireditev. Za mame sta pripravili programe obe šoli. OŠ Edvarda Kardelja je svoj rogram ponovila tudi za delavke Valkartona.

Delovna organizacija KLI je organizirala gostovanje dramske igralko Milene Muhičeve, ki je nastopila z monodramo LIZIKA. Osnovna šola »8 talcev« pa je v goste povabila pesnico in igralko Milo Kačičevo. Praznovanja dneva žena so organizirali tudi v vseh drugih KS.

15. marca smo v Logatcu videli novo premiero dramske skupine Mladost. Z izvrstno predstavo je skupina, ki jo režijsko vodi Marcel Štefančič prese-netila vse obiskovalce. NOČNI OBISK je predstava, kakršne smo si v Logatcu že dolgo želeli.

Vse, od scene, ki jo je učinkovito oblikoval Igor Resnik, do dikcije igralcev, govori, da je delo v skupini strokovno dobro. Skupini želimo veliko uspeha na gostovanjih.

5. aprila je bil v Logatcu 2. koncert Mešanega pevskega zbora DMG Logatec, ki ga vodi Zdravko Novak. Pevci so v goste povabili Dekliški pevski zbor iz Slovenj Gradca in dramskega igralca Aleša Valiča.

Naslednji dan, v nedeljo, pa sta koncert v Hotedršici pripravila Mešani pevski zbor, pod vodstvom Matije Logarja in Pihalni orkester Logatec.

Premierno predstavo sta pripravili tudi dramski skupini iz Rovt in Laz. O teh dveh premierah bomo še poročali. 13. aprila zvečer je bil v dvorani KS Tabor pevske večer, na katerem sta poleg domačega mešanega zbora, ki ga vodi Andrej Logar, sodelovala še Logaški oktet in Nonet Aktiva kmečkih žena iz Rovt.

Premierno predstavo so pripravili tudi v Hotedršici. Pod režijskim vodstvom Rudija Čamernika so 13. marca odigrali delo Miška Kranjca Pot do zločina.

REVIJA PEVSKIH ZBOROVI! – Tradicionalna prireditev, na kateri se z dosežki svojega dela predstavijo vsi zbori občine, bo letos 9. maja zvečer v dvorani KS Tabor. Nastopili bodo odrasli pevski zbori.

Otroški in mladinski zbori pa se bodo predstavili v petek, 30. maja. Oglejte si obe prireditvi!

VABILO NA GLEDALIŠKO PREDSTAVO

1. maja ob 20.00 uri bo v dvorani KS Tabor gostovala dramska skupina KD Kraški dom iz pobratene občine Repentabor. V režiji Draga Gorupa bodo igrali veseloigro Jakobā Aleševca PODLAGA ZAKONSKE SREČE.

VABIMO VAS, DA SI PREDSTAVO OGLEDATE.

Logaške novice – glasilo SZDL občine Logatec. Predsednik izdajateljskega sveta Franc Jerina. Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Branka Novak, tehnični urednik Miro Leskovec, lektor Irena Lipovec. Številka žiro računa 50110-678-87486. Tisk Šolski center tiska in papirja, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije SR Slovenije št. 421-1/72 je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.